

Elektroakustika

L08: Reproduktor v zatvorenej ozvučnici

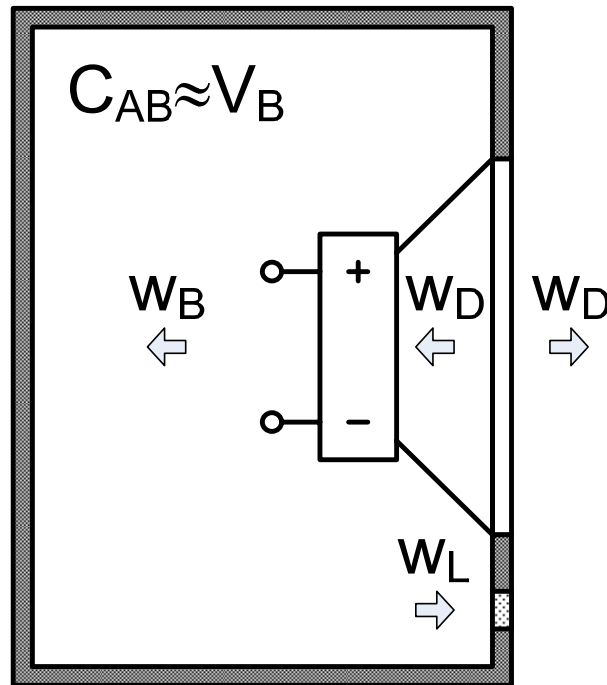
doc. Ing. Jozef Juhár, PhD.

<http://voice.kemt.fei.tuke.sk>

Úloha ozvučnice

- Akustický skrat u „otvoreného“ priamovysielaajúceho reproduktora.
- Úloha ozvučnice:
  - posunutie akustického skratu smerom k nižším frekvenciám (mimo „užitočné“ frekvenčné pásmo)
  - úplné odstránenie akustického skratu
  - „spracovanie“ akustického skratu na prospech prenosovej funkcie reproduktora
- Typy ozvučníc
  - jednoduché ozvučnice (dosková, otvorená skriňová)
  - zatvorená ozvučnica
  - otvorená ozvučnica (basreflexová, typu „transmission line“)
  - špeciálne viackomorové ozvučnice a ozvučnice so zvukovodmi

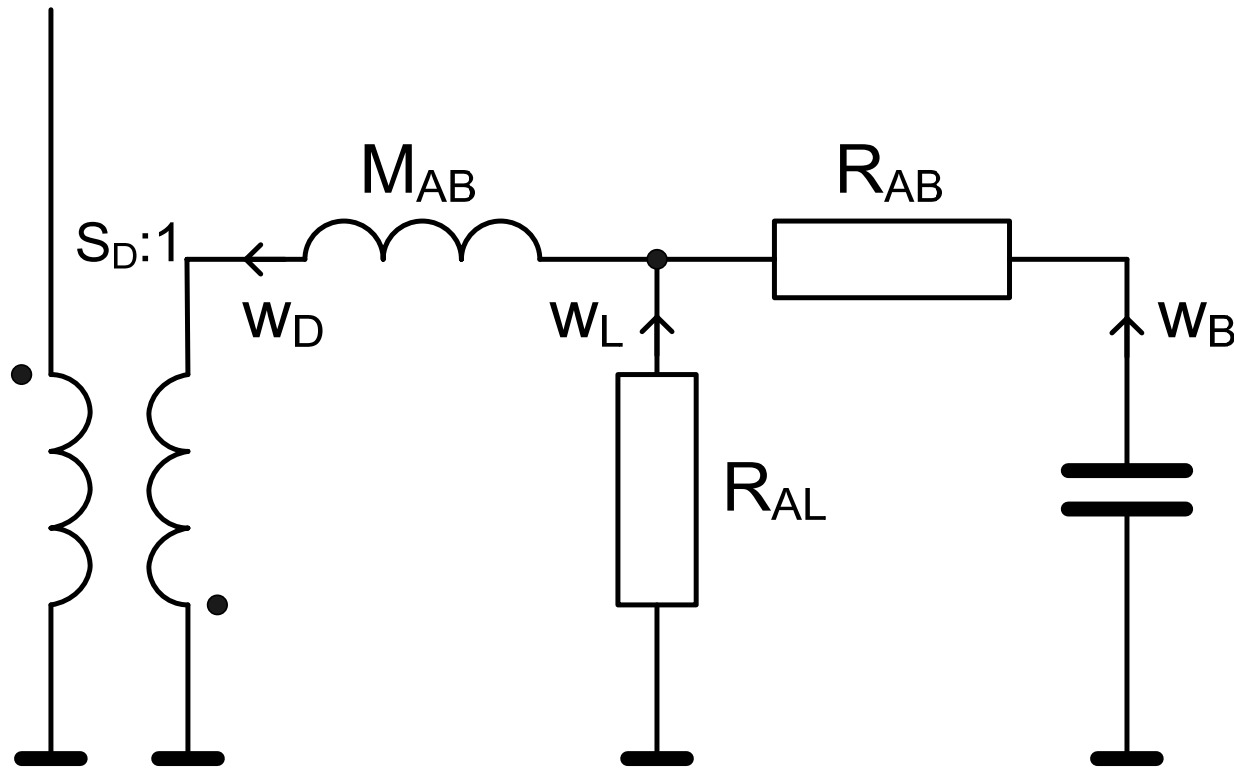
Reproduktor v zatvorenej ozvučnici

- zatvorená ozvučnica je veľmi dobrou realizáciou nekonečnej ozvučnice – oddelenie akustických priestorov pred a za membránou
- objem ozvučnice predstavuje akustickú poddajnosť – akustický prvok, s vplyvom ktorého musíme pri realizácii ozvučnice počítať
- návrh ozvučnice = návrh skrinky konkrétneho objemu !!!

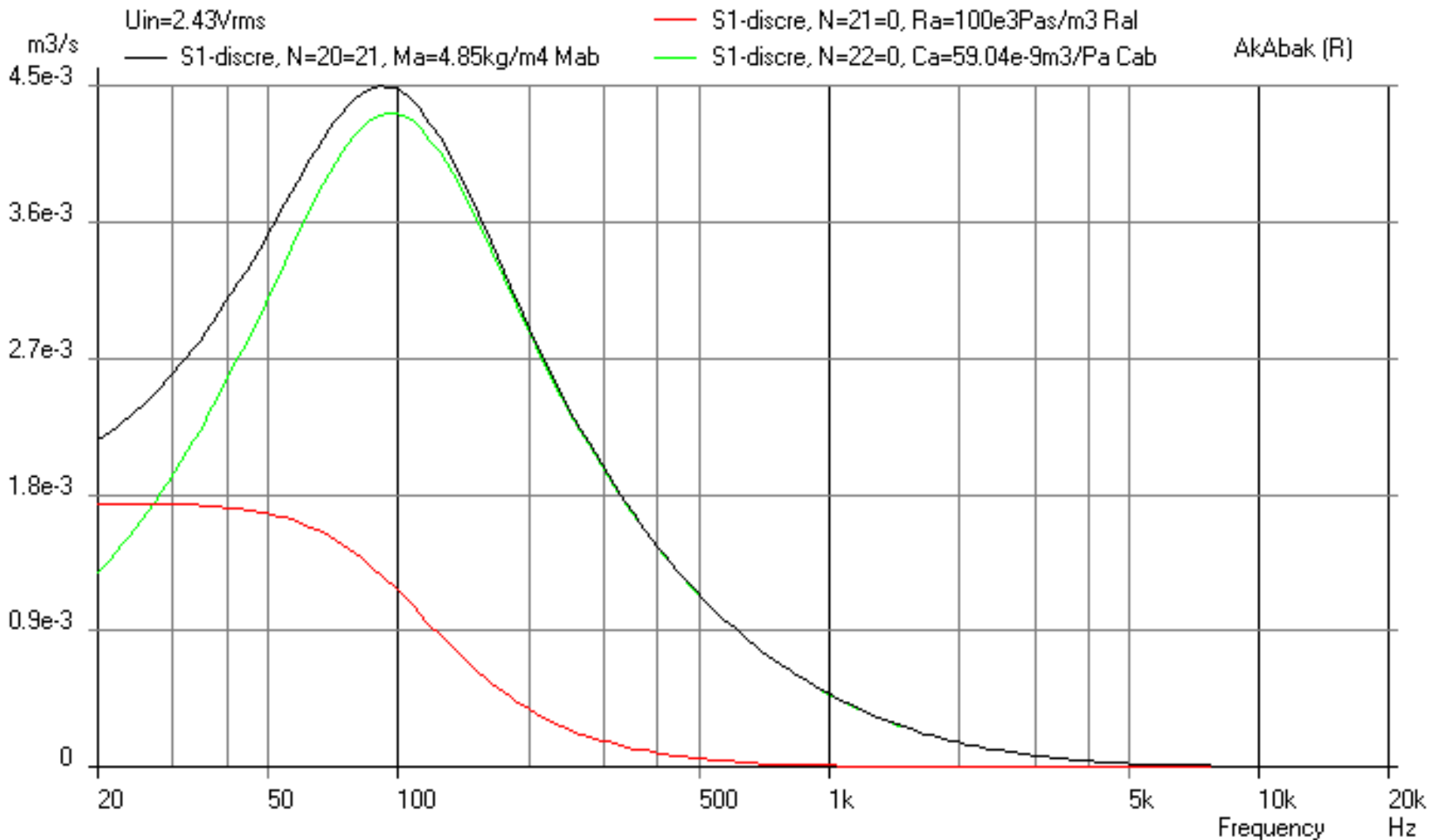
Náhradná schéma ozvučnice - detail

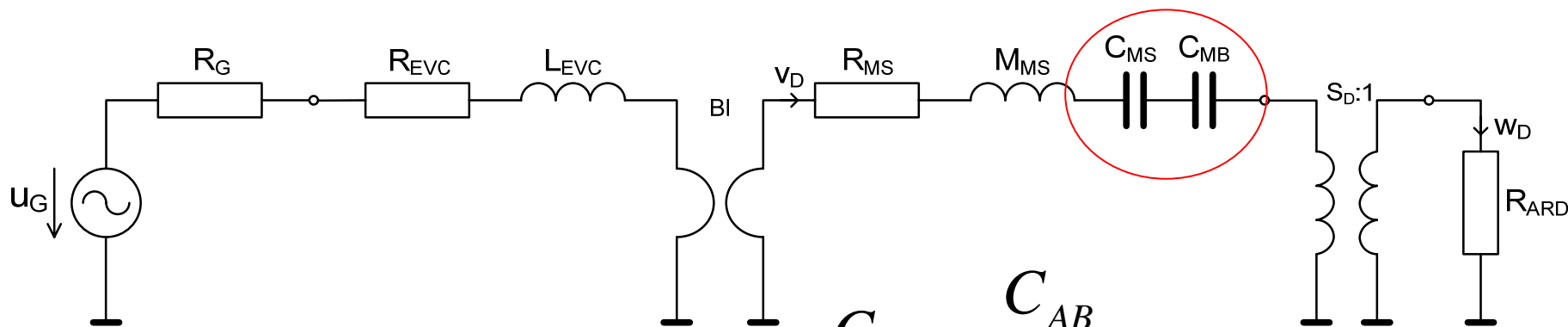
- M_{AB} – akustická hmotnosť, ktorú si môžeme predstaviť ako „vysielaciu“ hmotnosť zadnej strany membrány (smerom do skrinky)
- R_{AB} – akustický odpor, reprezentujúci straty v objeme ozvučnice
- R_{AL} – akustický odpor, reprezentujúci „únikové“ straty (netesnosti skrinky)

Objemové rychlosti v ozvučnici

13. Vol-Velocity of L08-09CB, Amplitude (Phase)

Zjednodušená náhradná schéma sústavy

$$M_{ARD} \doteq M_{AB}$$

$$R_{AL} \rightarrow \infty$$

$$R_{AB} = 0$$

$$C_{MB} = \frac{C_{AB}}{S_D^2}$$

$$\frac{1}{C_{MC}} = \frac{1}{C_{MS}} + \frac{1}{C_{MB}}$$

- akustická poddajnosť, reprezentujúca objem zatvorenej ozvučnice, sa zobrazí na mechanickej strane ako mechanická poddajnosť, ktorá je zapojená do série so „systémovou“ poddajnosťou reproduktora
- reproduktor s ozvučnicou tvoria systémový „neoddeliteľný“ celok, ktorý sa v podstate správa ako reproduktor v nekonečnej ozvučnici so „zmenenou“ systémovou poddajnosťou – „tuhším“ kmitacím systémom

Rezonančná frekvencia (CB)

zatvorená ozvučnica

nekonečná ozvučnica

$$f_C = \frac{1}{2\pi\sqrt{M_{MS} \cdot C_{MC}}}$$

$$f_S = \frac{1}{2\pi\sqrt{M_{MS} \cdot C_{MS}}}$$

$$\frac{f_C}{f_S} = \sqrt{\frac{C_{MS}}{C_{MC}}} = \sqrt{1 + \frac{C_{MS}}{C_{MB}}}$$

- zatvorenou ozvučnicou bude ovplyvnená rezonančná frekvencia sústavy

Mechanický činitel' kvality (CB)

zatvorená ozvučnica

$$Q_{MC} = \frac{1}{R_{MS}} \sqrt{\frac{M_{MS}}{C_{MC}}}$$

nekonečná ozvučnica

$$Q_{MS} = \frac{1}{R_{MS}} \sqrt{\frac{M_{MS}}{C_{MS}}}$$

$$\frac{Q_{MC}}{Q_{MS}} = \sqrt{\frac{C_{MS}}{C_{MC}}} = \sqrt{1 + \frac{C_{MS}}{C_{MB}}}$$

- zatvorenou ozvučnicou bude ovplyvnený mechanický činitel' kvality sústavy

Elektrický činitel' kvality (CB)

zatvorená ozvučnica

$$Q_{EC} = \frac{R_{EVC}}{(Bl)^2} \sqrt{\frac{M_{MS}}{C_{MC}}}$$

nekonečná ozvučnica

$$Q_{ES} = \frac{R_{EVC}}{(Bl)^2} \sqrt{\frac{M_{MS}}{C_{MS}}}$$

$$\frac{Q_{EC}}{Q_{ES}} = \sqrt{\frac{C_{MS}}{C_{MC}}} = \sqrt{1 + \frac{C_{MS}}{C_{MB}}}$$

- zatvorenou ozvučnicou bude ovplyvnený elektrický činitel' kvality sústavy

Celkový činitel' kvality (CB)

zatvorená ozvučnica

$$\frac{1}{Q_{TC}} = \frac{1}{Q_{MC}} + \frac{1}{Q_{EC}}$$

nekonečná ozvučnica

$$\frac{1}{Q_{TS}} = \frac{1}{Q_{MS}} + \frac{1}{Q_{ES}}$$

$$\frac{Q_{TC}}{Q_{TS}} = \sqrt{\frac{C_{MS}}{C_{MC}}} = \sqrt{1 + \frac{C_{MS}}{C_{MB}}}$$

- zatvorenou ozvučnicou bude ovplyvnený celkový činitel' kvality sústavy

Konštanta α

$$\frac{f_C}{f_S} = \frac{Q_{EC}}{Q_{ES}} = \frac{Q_{MC}}{Q_{MS}} = \frac{Q_{TC}}{Q_{TS}} = \sqrt{1 + \frac{C_{MS}}{C_{MB}}}$$

$$C_{MS} = \frac{V_{AS}}{c_0^2 \rho_0 S_D^2}$$

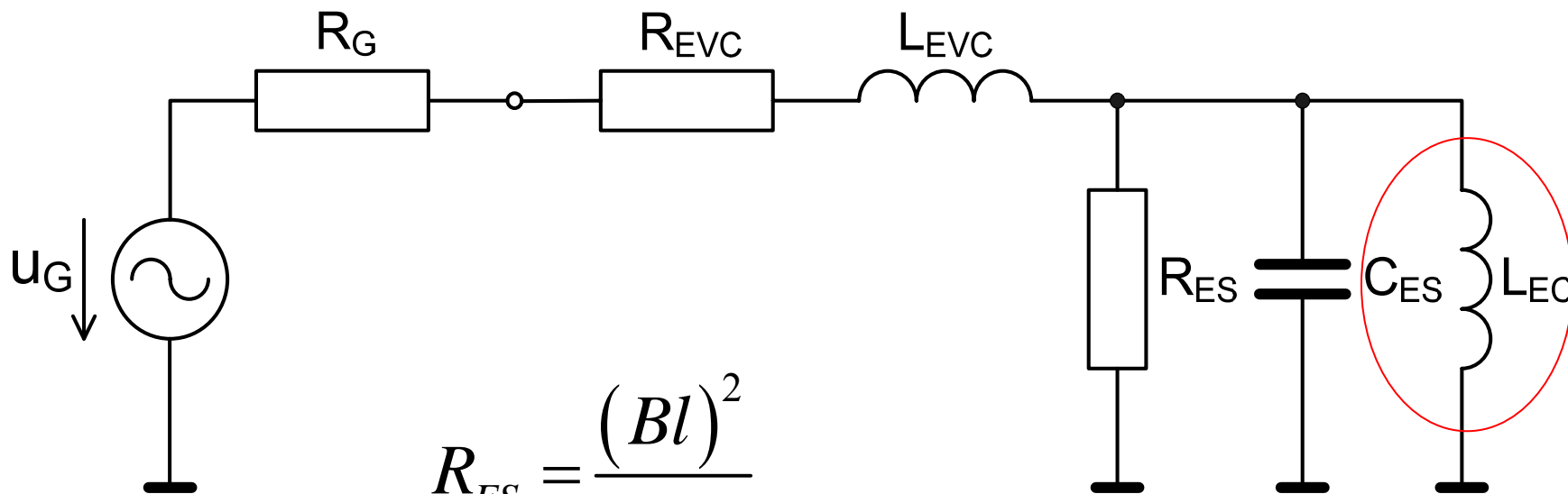
$$C_{MB} = \frac{V_{AB}}{c_0^2 \rho_0 S_D^2}$$

$$\frac{C_{MS}}{C_{MB}} = \alpha = \frac{V_{AS}}{V_{AB}}$$

$$\frac{f_C}{f_S} = \frac{Q_{EC}}{Q_{ES}} = \frac{Q_{MC}}{Q_{MS}} = \frac{Q_{TC}}{Q_{TS}} = \sqrt{1 + \alpha}$$

- pomer ekvivalentného objemu ku objemu ozvučnice – slúži na rýchly odhad potrebného objemu ozvučnice, resp. rýchly odhad vlastností sústavy pri zvolenom objeme ozvučnice

Elektrická náhradná schéma sústavy (CB)

$$R_{ES} = \frac{(Bl)^2}{R_{MS}}$$

$$C_{ES} = \frac{M_{MS}}{(Bl)^2}$$

$$L_{EC} = (Bl)^2 C_{MC}$$

Elektrická impedancia (CB)

Nekonečná ozvučnica:

$$Z_{E(IB)} = R_{EVC} + s L_{EVC} + \frac{(Bl)^2}{R_{MS}} \cdot \frac{s_N / Q_{MS}}{s_N^2 + s_N / Q_{MS} + 1}$$

Zatvorená ozvučnica:

$$Z_{E(CB)} = R_{EVC} + s \cdot L_{EVC} + \frac{(Bl)^2}{R_{MS}} \cdot \frac{s_N / Q_{MS}}{s_N^2 + s_N / Q_{MS} + (\alpha + 1)}$$

$$Z_{E(CB)} = R_{EVC} + sL_{EVC} + \frac{(Bl)^2}{R_{MS}} \cdot \frac{\frac{s_C}{Q_{MC}}}{s_C^2 + \frac{s_C}{Q_{MC}} + 1}$$

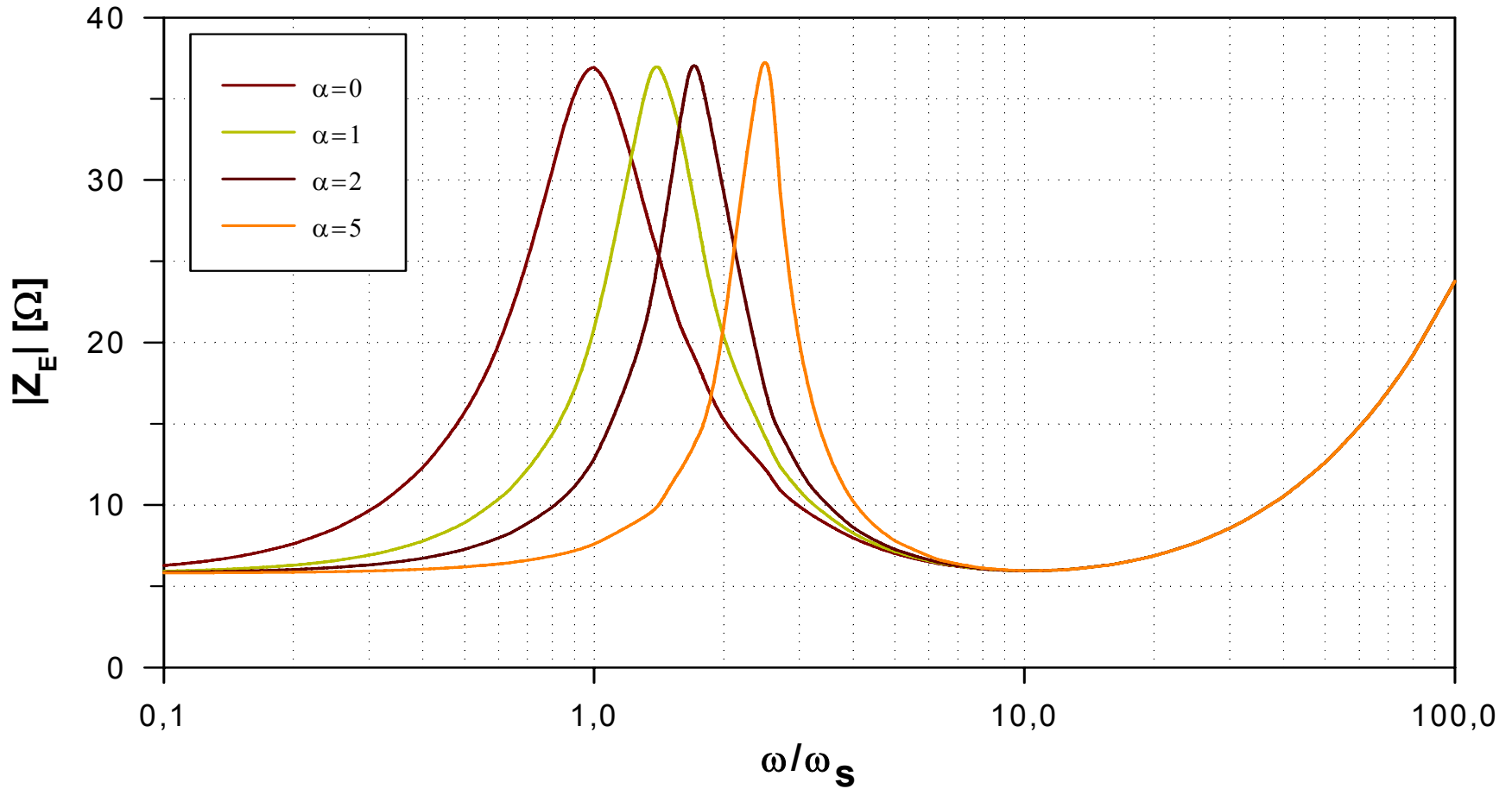
$$s_C = \frac{s}{\omega_C} = \frac{s}{\omega_S \sqrt{\alpha + 1}} = \frac{s_N}{\sqrt{\alpha + 1}}$$

$$Z_{E(CB)} = R_{EVC} + sL_{EVC} + \frac{(Bl)^2}{R_{MS}} \cdot \frac{\frac{s_N}{\sqrt{\alpha + 1}} \frac{1}{Q_{MS} \sqrt{\alpha + 1}}}{\left(\frac{s_N}{\sqrt{\alpha + 1}}\right)^2 + \frac{s_N}{\sqrt{\alpha + 1}} \frac{1}{Q_{MS} \sqrt{\alpha + 1}} + 1}$$

V porovnaní s nekonečnou ozvučnicou má impedančná krivka reproduktora v zatvorenej ozvučnici posunuté maximum smerom k vyšším frekvenciám

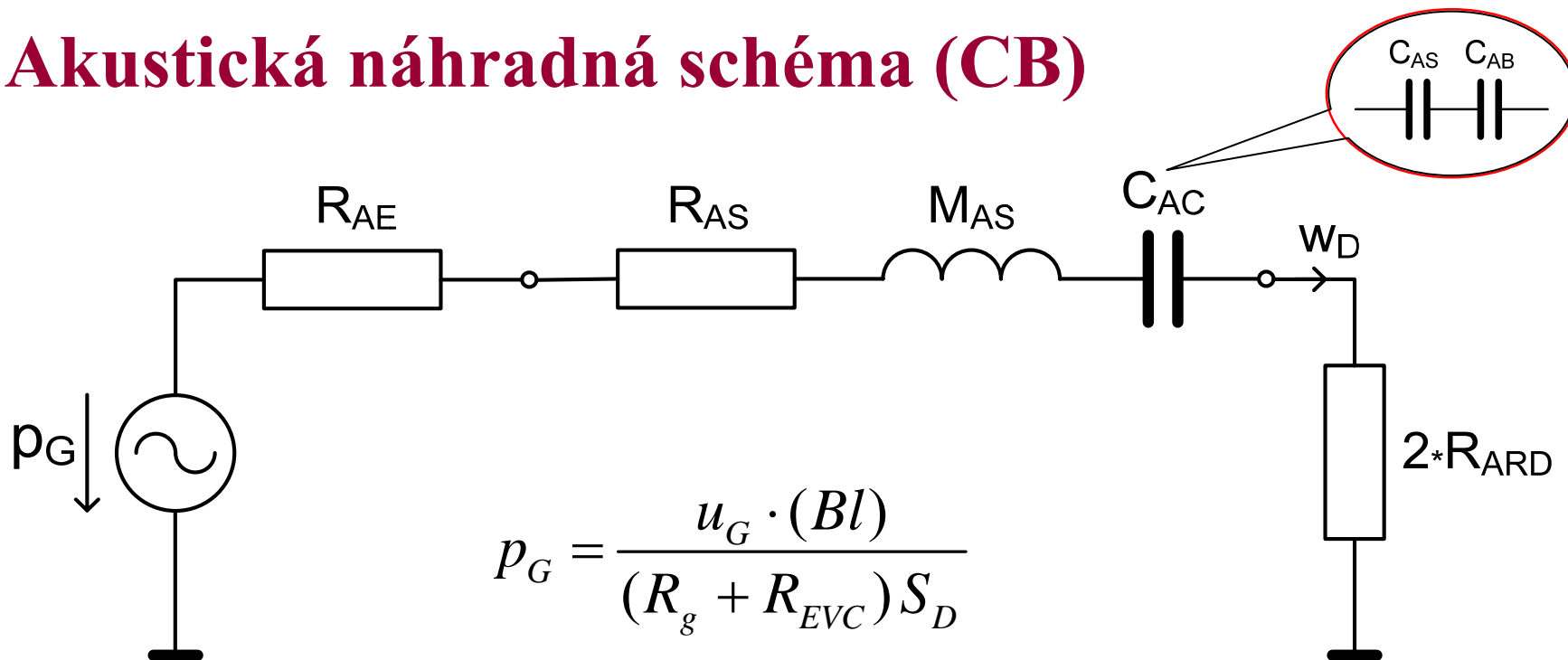
Mechanický činiteľ kvality reproduktora v zatvorenej ozvučnici je väčší, čo sa prejaví zmenšením šírky pásma rezonančnej krivky

Elektrická impedancia (CB)

Akustická náhradná schéma (CB)

$$p_G = \frac{u_G \cdot (Bl)}{(R_g + R_{EVC}) S_D}$$

$$R_{AE} = \frac{1}{(R_g + R_{EVC})} \cdot \frac{(Bl)^2}{S_D^2}$$

- vynechávame indukčnosť a vysielač odpór – zaujíma nás frekvenčné pásmo, v ktorom je ich vplyv zanedbateľný
- transformujeme všetky prvky do akustickej oblasti
- na výslednú schému aplikujeme Théveninovu poučku ("prúdový" zdroj sa zmení na "napätový")

Akustický tlak v akustickom poli sústavy (CB)

$$p(s) = \frac{\rho_0}{2\pi r} s w_D(s) = p_m \cdot G(s)$$

$$p_m = \frac{\rho_0}{2\pi r} \cdot \frac{u_G \cdot (Bl) \cdot S_D}{(R_g + R_{EVC}) M_{MS}} \quad - \quad \text{amplitúda akustického tlaku}$$

$$G_{CB}(s) = \frac{s^2 M_{AS} C_{AC}}{s^2 M_{AS} C_{AC} + s C_{AC} R_{AT} + 1} \quad - \quad \text{prenosová funkcia sústavy}$$

Akustický tlak a menovitá tlaková citlivosť (CB)

$$p_{m,CB} = \frac{\sqrt{P_E}}{r} \cdot \sigma_{p(CB)|1m,1W}$$

$$\sigma_{p,(CB)|1m,1W} = 7,9 \cdot 10^{-3} \cdot \sqrt{\frac{f_S^3 \cdot V_{AS}}{Q_{ES}}} \quad [\text{PaW}^{-1/2}\text{m}]$$

$$\sigma_{p,(CB)|1m,1W} = \sigma_{p,(IB)|1m,1W}$$

- menovitá tlaková citlivosť reproduktora v zatvorenej ozvučnici je rovnaká, ako citlivosť reproduktora v nekonečnej ozvučnici !!!
- amplitúda akustického tlaku v akustickom poli sústavy CB bude teoreticky rovnaká, ako amplitúda akustického tlaku, generovaná reproduktorom v nekonečnej ozvučnici

Prenosová funkcia sústavy (CB)

Reproduktor v zatvorenej ozvučnici:

$$G_{CB}(s) = \frac{s_C^2}{s_C^2 + s_C/Q_{TC} + 1}$$

$$s_C = \frac{s}{\omega_C} \quad - \quad \text{normovaný operátor}$$

Hornopriepustný filter:

$$G(s) = \frac{b_2 s^2}{a_2 s^2 + a_1 s + a_0}$$

$$b_2 = 1$$

$$a_2 = 1$$

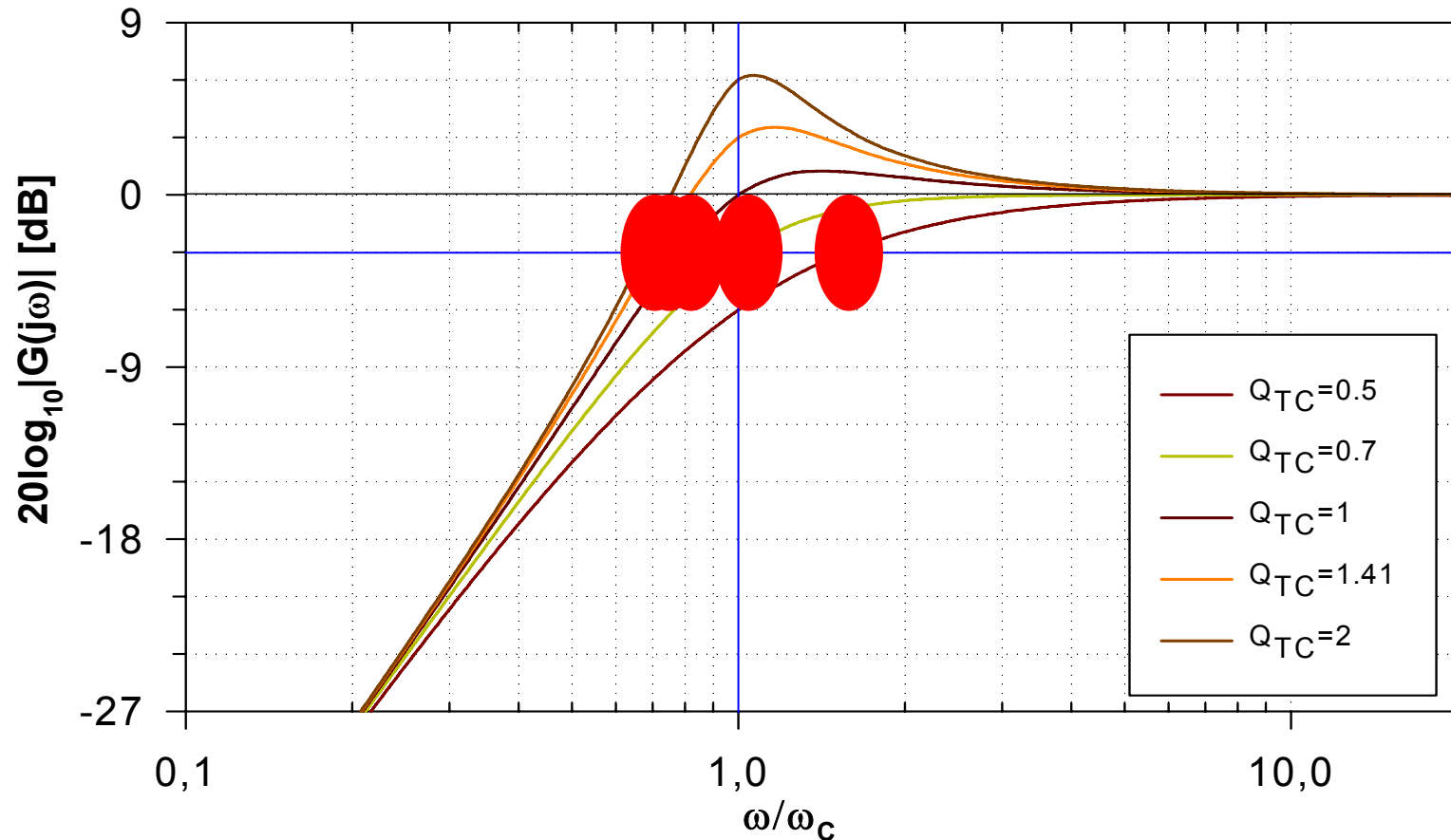
$$a_1 = \frac{1}{Q_{TC}}$$

$$a_0 = 1$$

- prenosová funkcia reproduktora v zatvorenej ozvučnici je funkciou hornopriepustného filtra druhého rádu, ktorá má dva „nastaviteľné“ parametre – charakteristickú frekvenciu ω_C a činiteľ akosti Q_{TC}
- na rozdiel od reproduktora v nekonečnej ozvučnici, u ktorého sú obdobné parametre (ω_S , Q_{TS}) „nastavené“ výrobcom, je v tomto prípade **parameter Q_{TC} nastaviteľný vhodnou voľbou objemu ozvučnice (parametr α)**

Amplitúdová frekvenčná charakteristika 1 (CB)

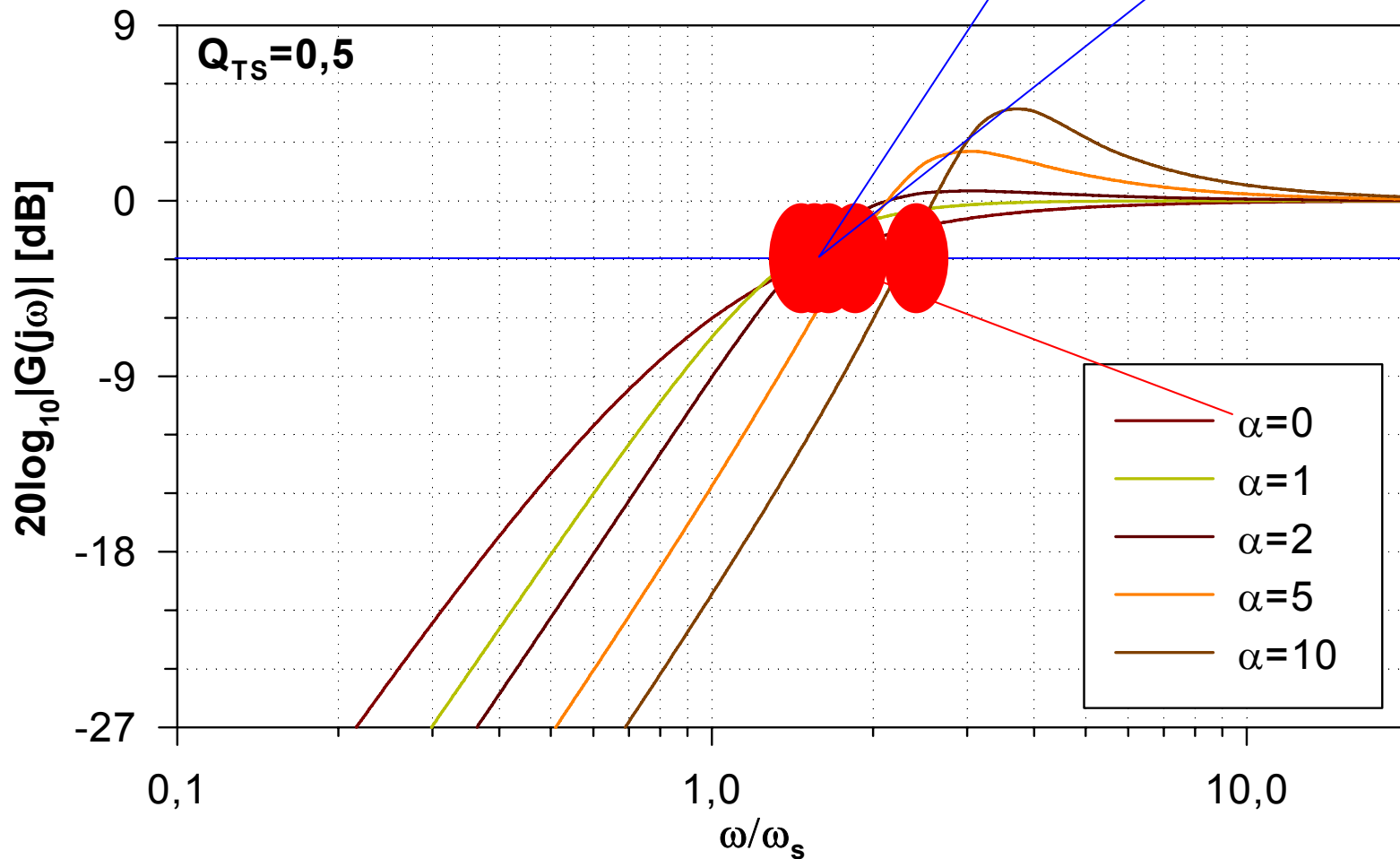
$$G_{CB}(s) = \frac{s_C^2}{s_C^2 + s_C/Q_{TC} + 1}$$

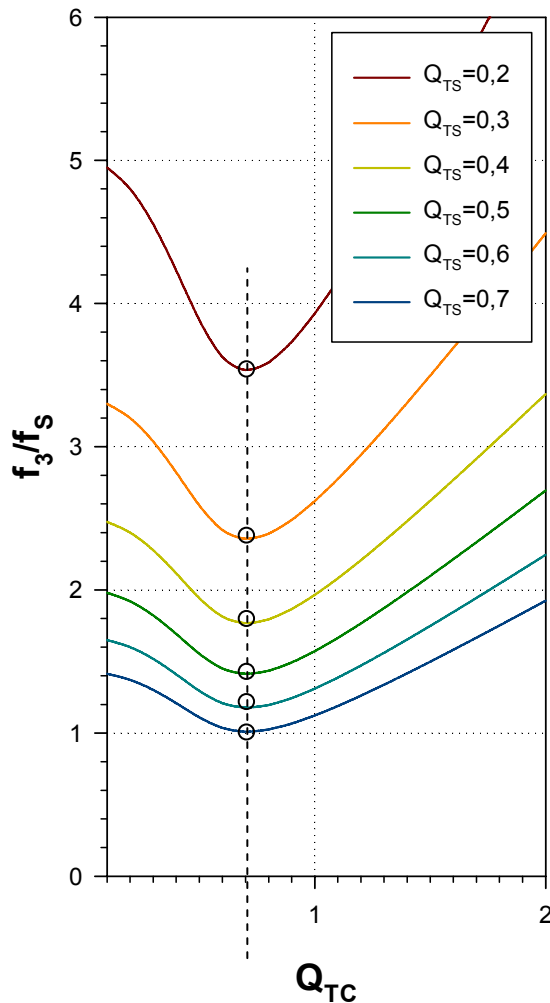
Amplitúdová frekvenčná charakteristika 2 (CB)

$$G_{CB}(s) \Big|_{R_G=0} = \frac{s_N^2}{s_N^2 + s_N/Q_{TS} + \alpha + 1}$$

Medzná frekvencia reproduktora v zatvorenej ozvučnici môže byť vyššia alebo nižšia, než u samotného reproduktora (t.j. v nekonečnej ozvučnici). Dôležité je vedieť kedy!!!

Ako závisí medzná frekvencia AFCH od Q_{TC}

$$f_{3(CB)} = f_s \frac{Q_{TC}}{Q_{TS}} \cdot \sqrt{\frac{1}{2Q_{TC}^2} - 1 + \sqrt{\left(\frac{1}{2Q_{TC}^2} - 1\right)^2 + 1}}$$

$$\text{pre } Q_{TC} = \frac{1}{\sqrt{2}} \Rightarrow f_{3(CB),\min} = \frac{f_s}{\sqrt{2} \cdot Q_{TS}}$$

- reproduktor v zatvorenej ozvučnici má minimálnu (najnižšiu) medznú frekvenciu pri $Q_{TC}=0.707$
- je to teoreticky najnižšia dosiahnuteľná medzná frekvencia pre reproduktor s danými hodnotami f_s a Q_{TS}
- jej hodnotu vieme vypočítať podľa vyššie uvedeného vzťahu

Príklad

- Uvažujeme reproduktor s nasledovnými parametrami:
  - $f_s=37\text{Hz}$
  - $Q_{TS}=0.32$
  - $V_{AS}=32\text{lit.}$
- Chceme navrhnúť zatvorenú ozvučnicu tak, aby sústava CB mala najväčšiu šírku pásma smerom k nízkym frekvenciám (t.j. najnižšiu medznú frekvenciu)

Riešenie

Cieľový parameter : $Q_{TC} = \frac{1}{\sqrt{2}}$

1. Vypočítame α : $\alpha = \left(\frac{Q_{TC}}{Q_{TS}}\right)^2 - 1 = \left(\frac{1}{\sqrt{2} \cdot 0.32}\right)^2 - 1 \doteq 3.88$

2. Vypočítame V_{AB} : $V_{AB} = \frac{V_{AS}}{\alpha} = \frac{32}{3.88} \doteq 8.2 \quad [\text{lit}]$

3. Medzná frekvencia bude : $f_{3(CB),\min} = \frac{f_s}{\sqrt{2} \cdot Q_{TS}} = \frac{37}{\sqrt{2} \cdot 0.32} = 81.8 \quad [\text{Hz}]$

Menovitá účinnosť sústavy (CB)

$$\eta_{N(CB)} = \eta_{N(IB)} = 9,6 \cdot 10^{-7} \cdot \frac{f_S^3 V_{AS}}{Q_{ES}}$$

Vidíme, že menovitá účinnosť reproduktora sa pridaním zatvorenej ozvučnice nezmení, tj. závisí iba od parametrov reproduktora a nie od parametrov ozvučnice.

Tento záver je však platný iba vtedy ak platí predpoklad ideálnej ozvučnice s dokonale pohltivými vnútornými stenami. V praxi sa steny ozvučnice obkladajú tlmiacim materiálom a vnútro ozvučnice sa plní pórovitým materiálom s nízkou hustotou, ktorého úlohou je zabrániť odrazom a vzniku stojateho vlnenia. Vhodnou voľbou reproduktora, objemu ozvučnice a tlmiaceho materiálu možno skutočnú účinnosť sústavy oproti menovitej zlepšiť až o 15%, nevhodnou voľbou však tiež mierne zhoršiť.

Skutočná účinnosť sústavy (CB)

$$\eta_{N(CB)} = k_{\eta} f_{3(CB)}^3 V_B$$

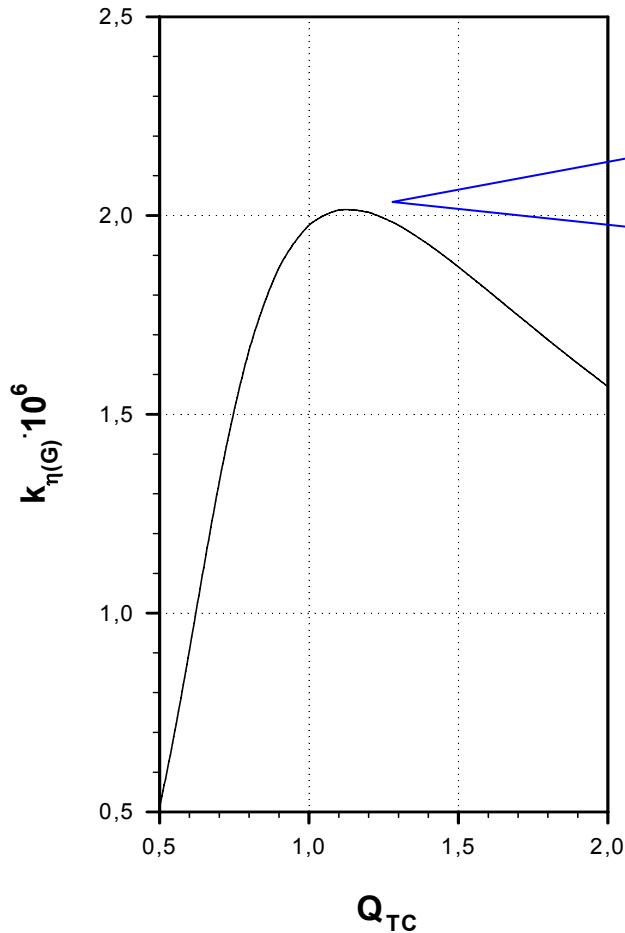
k_{η} – koeficient účinnosti (efficiency factor)

$f_{3(CB)}$ – medzná (skutočná) frekvencia sústavy

V_B – skutočný objem ozvučnice

Skutočný objem ozvučnice môže byť menší než vypočítaný, pretože pri vyplnení vnútra ozvučnice pórovitým materiálom sa v ozvučnici zväčší hustota prostredia, v ktorom sa šíri zvuková vlna, čím sa zmenší akustická poddajnosť, ktorú reprezentuje. Aby poddajnosť vrátila na pôvodnú hodnotu, je potrebné skutočný objem ozvučnice zmenšiť

Koeficient účinnosti sústavy (CB)

Koeficient účinnosti sústavy CB závisí od celkového činiteľa akosti Q_{TC} . Nadobúda maximálnu hodnotu pre $Q_{TC}=1,1$. **Je to jedno z cieľových kritérií pri návrhu zatvorenej ozvučnice.**

$$Q_{TC} \doteq 1.1 \Rightarrow k_{\eta, \max} \doteq 2.0 \cdot 10^{-6}$$

Príklad

- Uvažujeme reproduktor s nasledovnými parametrami:
  - $f_s=37\text{Hz}$
  - $Q_{TS}=0.32$
  - $V_{AS}=32\text{lit.}$
- Chceme navrhnúť zatvorenú ozvučnicu tak, aby sústava CB mala potenciálne najväčšiu účinnosť

Riešenie

Cieľový parameter: $Q_{TC} = 1.1$

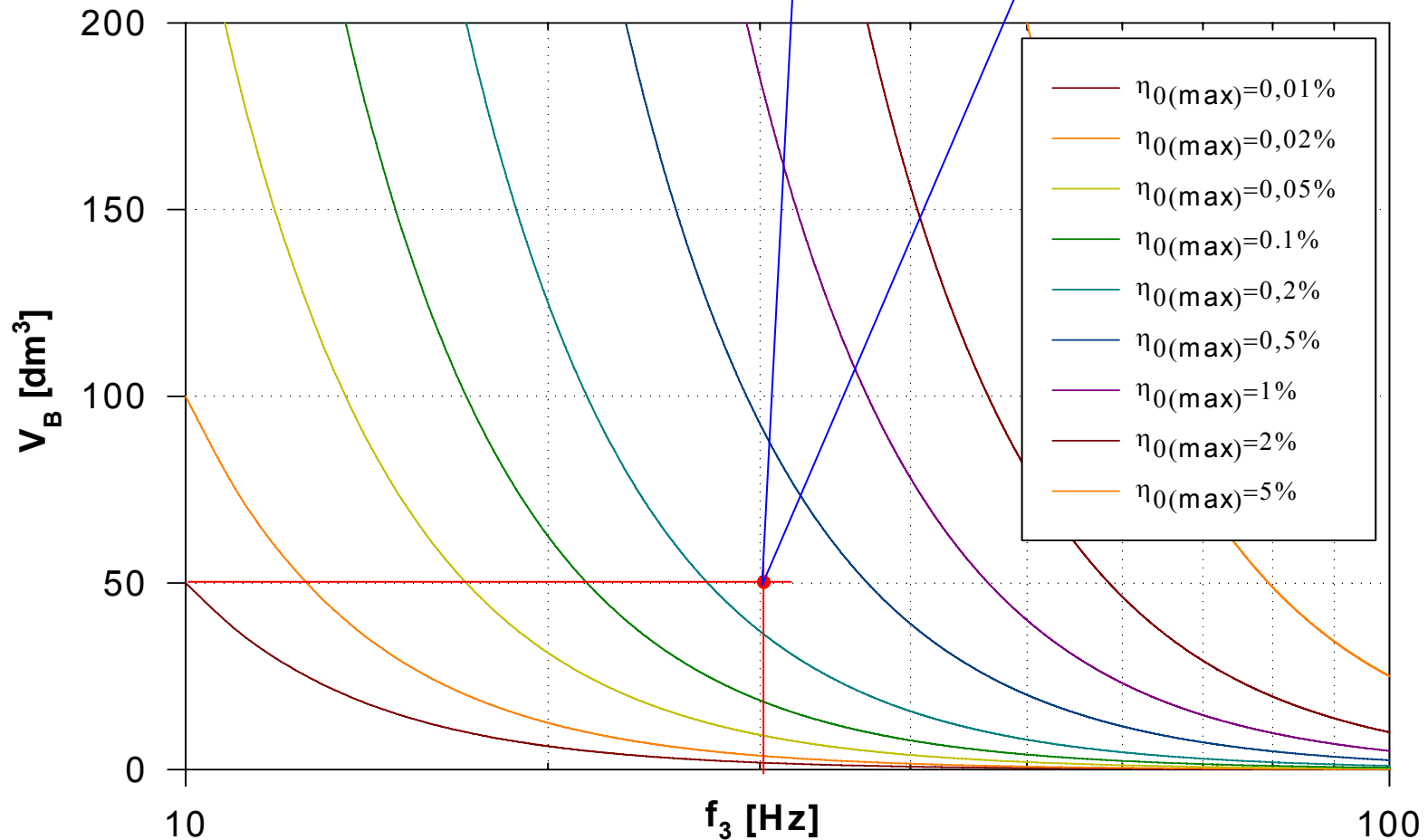
1. Vypočítame α :
$$\alpha = \left(\frac{Q_{TC}}{Q_{TS}} \right)^2 - 1 = \left(\frac{1.1}{0.32} \right)^2 - 1 \doteq 10.82$$

2. Vypočítame V_{AB} :
$$V_{AB} = \frac{V_{AS}}{\alpha} = \frac{32}{10.82} \doteq 2.96 \quad [\text{lit}]$$

Vzťah medzi maximálnou účinnosťou, šírkou pásma a objemom ozvučnice

$$\eta_{N,\max(CB)} = 2,0 \cdot 10^{-6} \cdot f_{3(CB)}^3 \cdot V_B \quad [-; \text{Hz}, \text{m}^3]$$

Ak chceme realizovať sústavu CB s medznou frekvenciou max 30Hz a objemom maximálne 50dm³, nedosiahneme s ňou väčšiu účinnosť, ako cca 0.3%

Maximálna účinnosť, šírka pásma a objem ozvučnice

- Obrázok (grafické závislosti) na predchádzajúcej snímke hovorí o fyzikálnych (technologických) medziach sústav CB v súvislosti s dosiahnuteľnou medznou frekvenciou a účinnosťou a potrebným objemom skrinky
- Napr.:
  - a. Ak chceme realizovať sústavu s medznou frekvenciou 30Hz a objemom ozvučnice 50lit., z grafu vyplýva, že maximálna dosiahnuteľná účinnosť je v rozmedzí 0,2% až 0,5%.
  - b. Ak chceme realizovať sústavu s účinnosťou minimálne 0.5% a medznou frekvenciou max. 40Hz, z grafu vyplýva, že bude potrebný minimálne objem ozvučnice okolo 40lit.

Výchylka reproduktora (CB)

$$x_{D(CB)} = \sqrt{2P_E} \cdot \sigma_{x(CB)} \cdot X_{(CB)}(s)$$

Výchylková citlivosť reproduktora (CB):

$$\sigma_{x(CB)} = \frac{1}{\alpha + 1} \sigma_{x(IB)} = k_{x(CB)} \sigma_{x(IB)} \quad [\text{mW}^{-1/2}]$$

Výchylková funkcia reproduktora (CB):

$$X_{(CB)}(s) = \frac{1}{s_C^2 + s_C / Q_{TC} + 1} \quad s_C = \frac{s}{\omega_C}$$

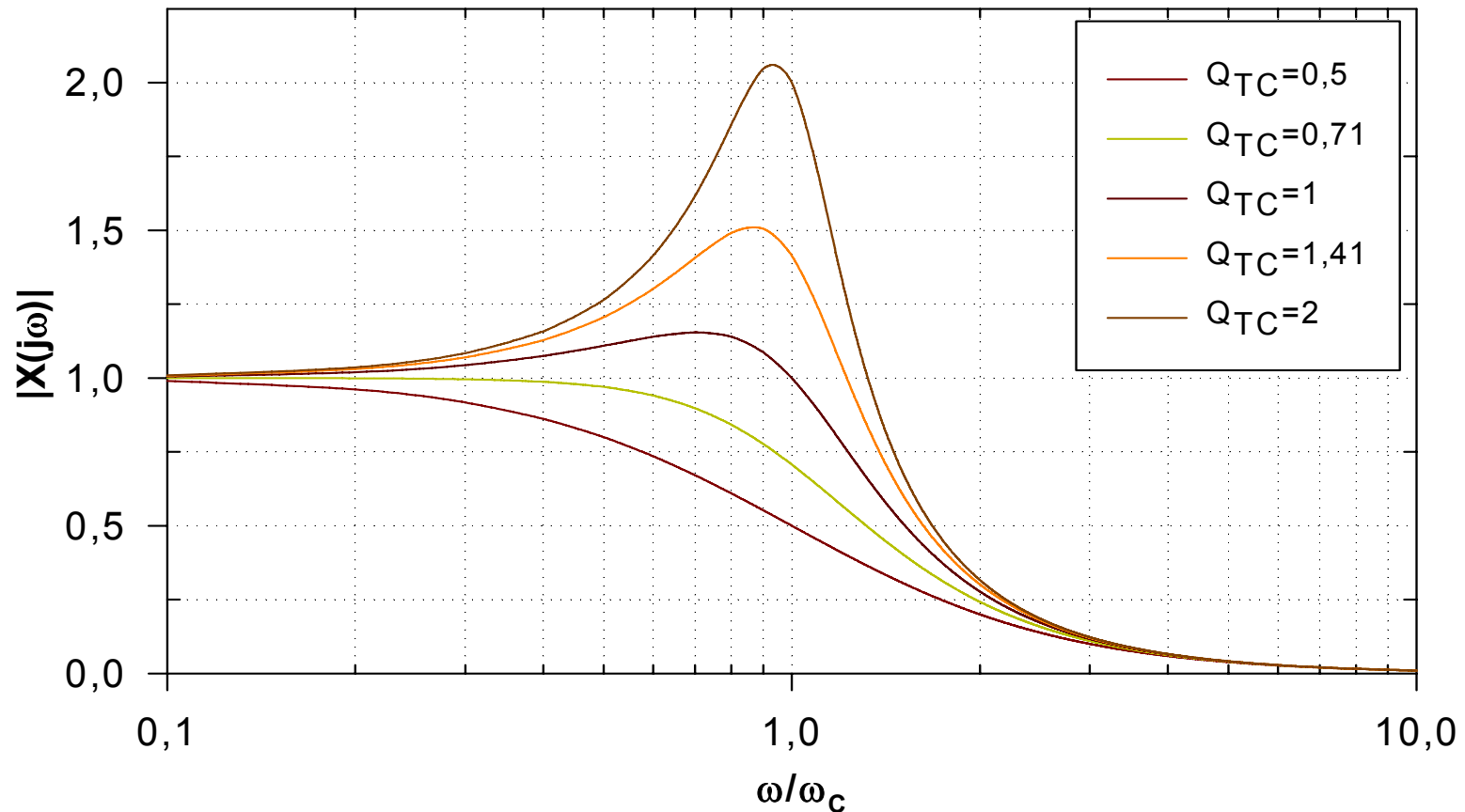
Výchylka reproduktora

- výchylka reproduktora v zatvorenej ozvučnici závisí od frekvencie podobne, ako reproduktor v nekonečnej ozvučnici
- amplitúda výchylky je $(\alpha+1)$ krát menšia, než u reproduktora v nekonečnej ozvučnici
- je to vďaka akustickej poddajnosti ozvučnice, ktorá znižuje celkovú poddajnosť sústavy – reproduktor sa stáva „tuhším“
- dôsledkom zmenšenia výchylky reproduktora je menšie nelineárne skreslenie pri maximálnom výkone
- poddajnosť ozvučnice taktiež chráni reproduktor pred poškodením

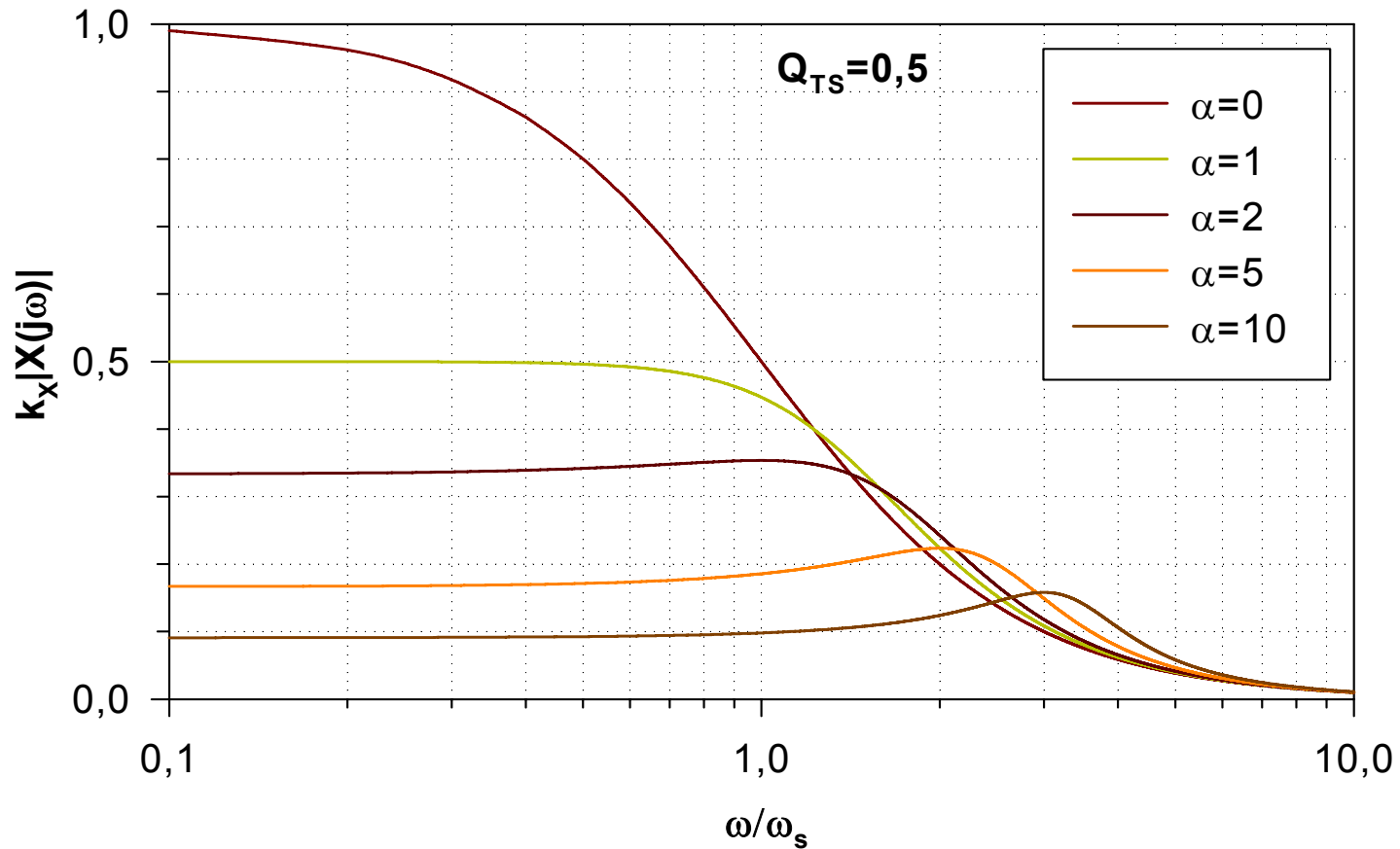
Frekvenčná charakteristika výchylky reproduktora v zatvorenej ozvučnici 1

$$X_{(CB)}(s) = \frac{1}{s_C^2 + s_C/Q_{TC} + 1} \Rightarrow \left| X_{(CB)}(j\Omega_C) \right| = \frac{1}{\sqrt{(\Omega_C^2 - 1)^2 + \Omega_C^2/Q_{TC}^2}}$$

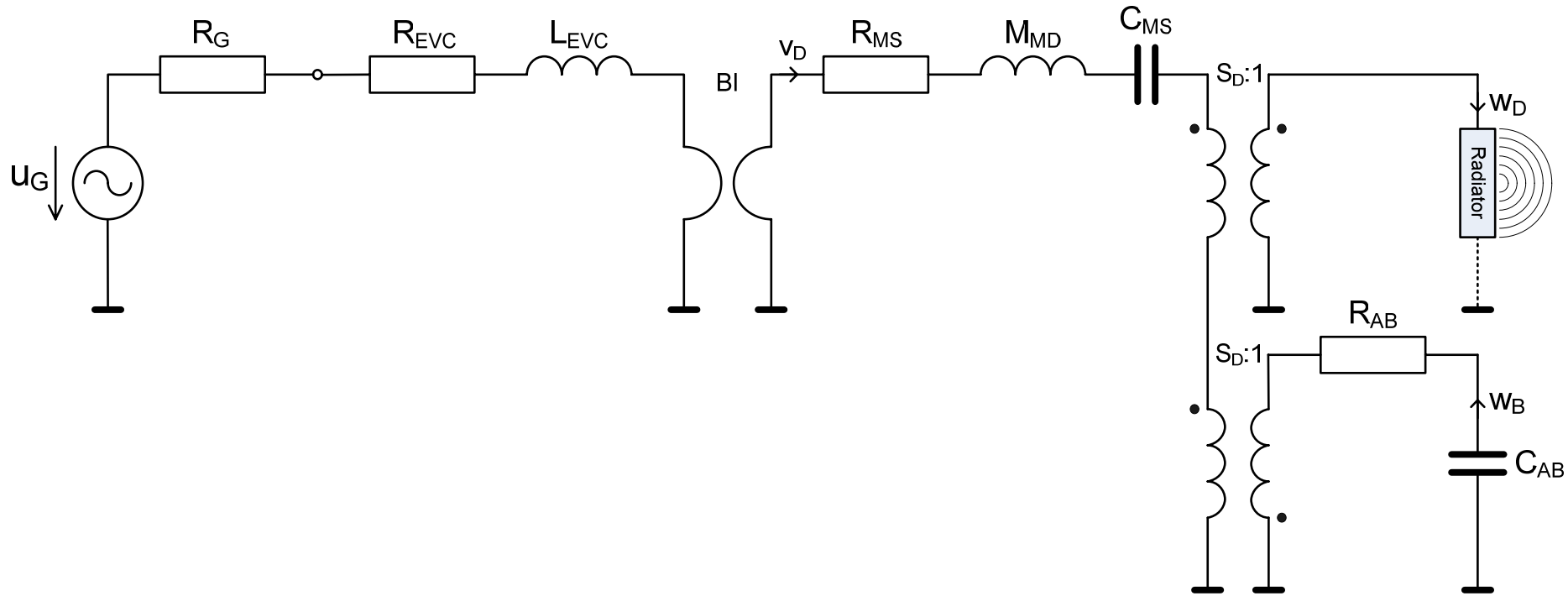
Frekvenčná charakteristika výchylky reproduktora v zatvorenej ozvučnici 2

$$k_{x(CB)} = \frac{1}{\alpha + 1} \quad \left| X_{(CB)}(j\Omega) \right| = \frac{\alpha + 1}{\sqrt{(\Omega_s^2 - \alpha - 1)^2 + \Omega_s^2 / Q_{TS}^2}}$$

Reproduktor v zatvorenej ozvučnici

Kombinovaná náhradná schéma s prvkom „Radiator“

Skript

| Seas Prestige ER18RNX

| Revc=5.9Ohms; Levc=0.67mH; Bl=7.2N/A; Mmd=14g;

| Mmrd=0.92g; Rms=2.2Ns/m; Cms=1.3mm/N;

| Fs=37Hz; Qts=0.32; Qms=1.58; Qes=0.39; Sd=136cm²;

| Vas=32lit.; ymax=6mm; sens=88.5dB; Pe(lt)=80W

Def_Const

{roh=1.18; c0=344; Sd=0.0136; Rd=sqrt(Sd/pi);

Mard=(roh*8*Rd)/(3*pi*Sd);

Vas=0.032; Qts=0.32; Qtc=1.1; alfa=sqr(Qtc/Qts)-1;

Vab=Vas/alfa; Cab=Vab/(roh*c0²);

}

System 'S2-Radiator' |Radiator na prednej strane membrany

Resistor 'Rg' Node=1=2 R=0.001ohm

Resistor 'Revc' Node=2=3 R=5.9ohm

Coil 'Levc' Node=3=4 L=0.67mH

Gyrator 'Gy1' Node=4=0=5=0 Bl=7.2Tm

MechResistance 'Rms' Node=5=6 Rm=2.2Ns/m

MechMass 'Mmd' Node=6=7 Mm=14g

MechCompliance 'Cms' Node=7=8 Cm=1.3e-3m/N

Coupler 'front' Node=8=9=10

SD={Sd} |Piston

Radiator 'Rad1' Def='front' Node=10

x=0 y=0 z=0 HAngle=0 VAngle=0

Coupler 'back' Node=9=0=0=20

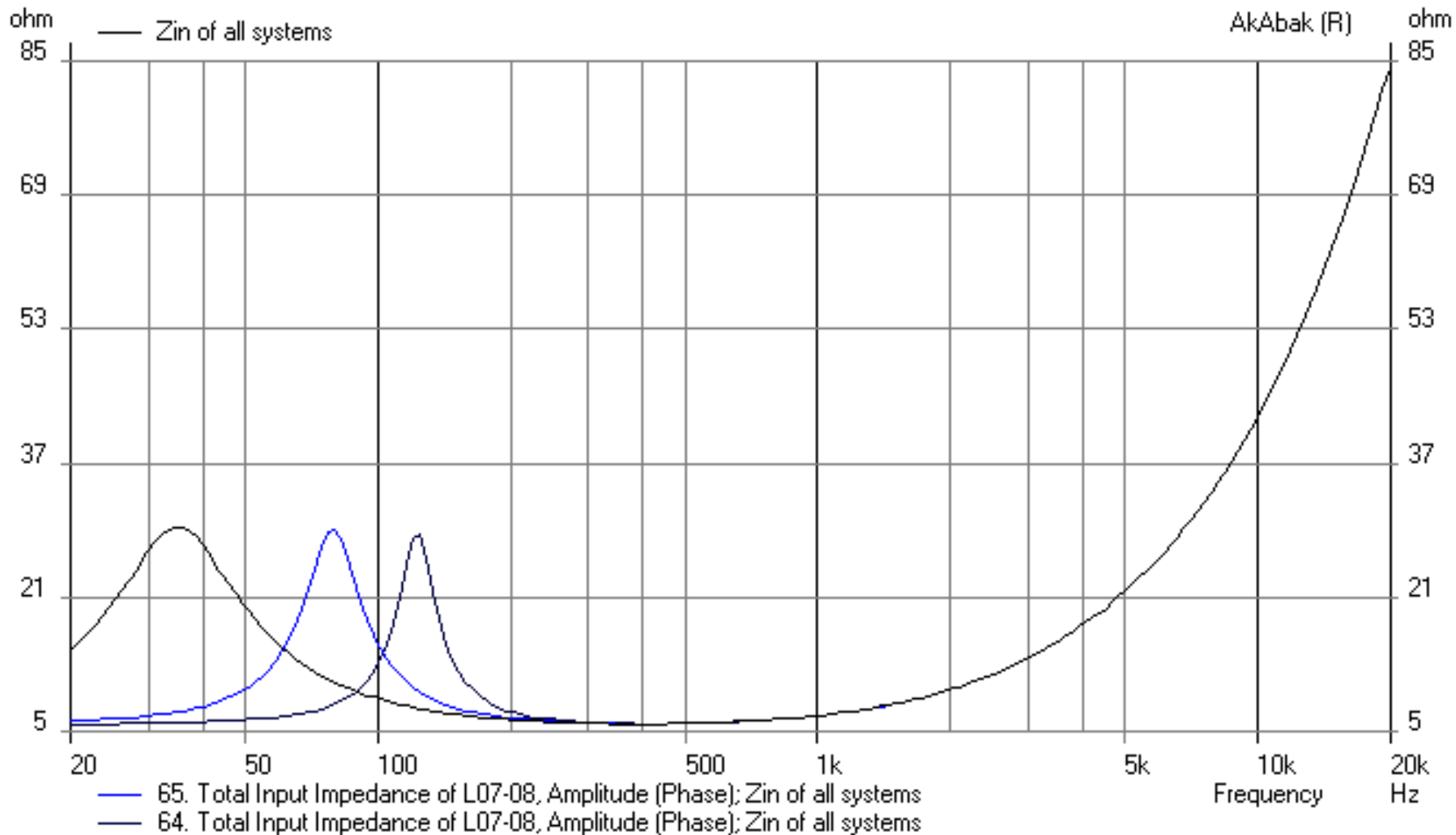
SD={Sd} |Piston

AcouMass 'Mab' Node=20=21 Ma={Mard}

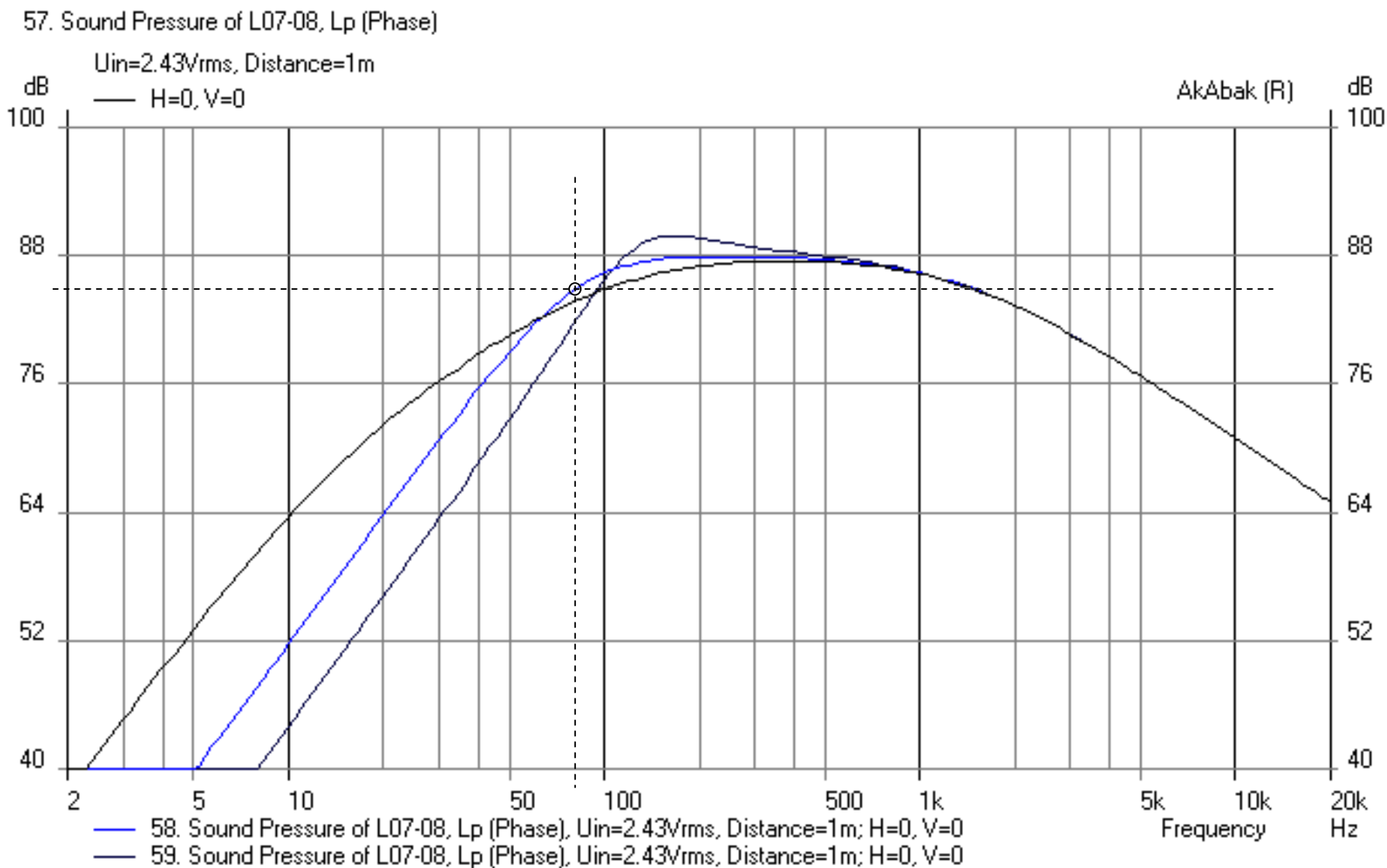
AcouCompliance 'Cab' Node=21=0 Ca={Cab}

Vplyv objemu skrinky na vstupnú impedanciu (piestová membrána, $Q_{TC}=Q_{TS}$; 0.707; 1.1)

66. Total Input Impedance of L07-08, Amplitude (Phase)

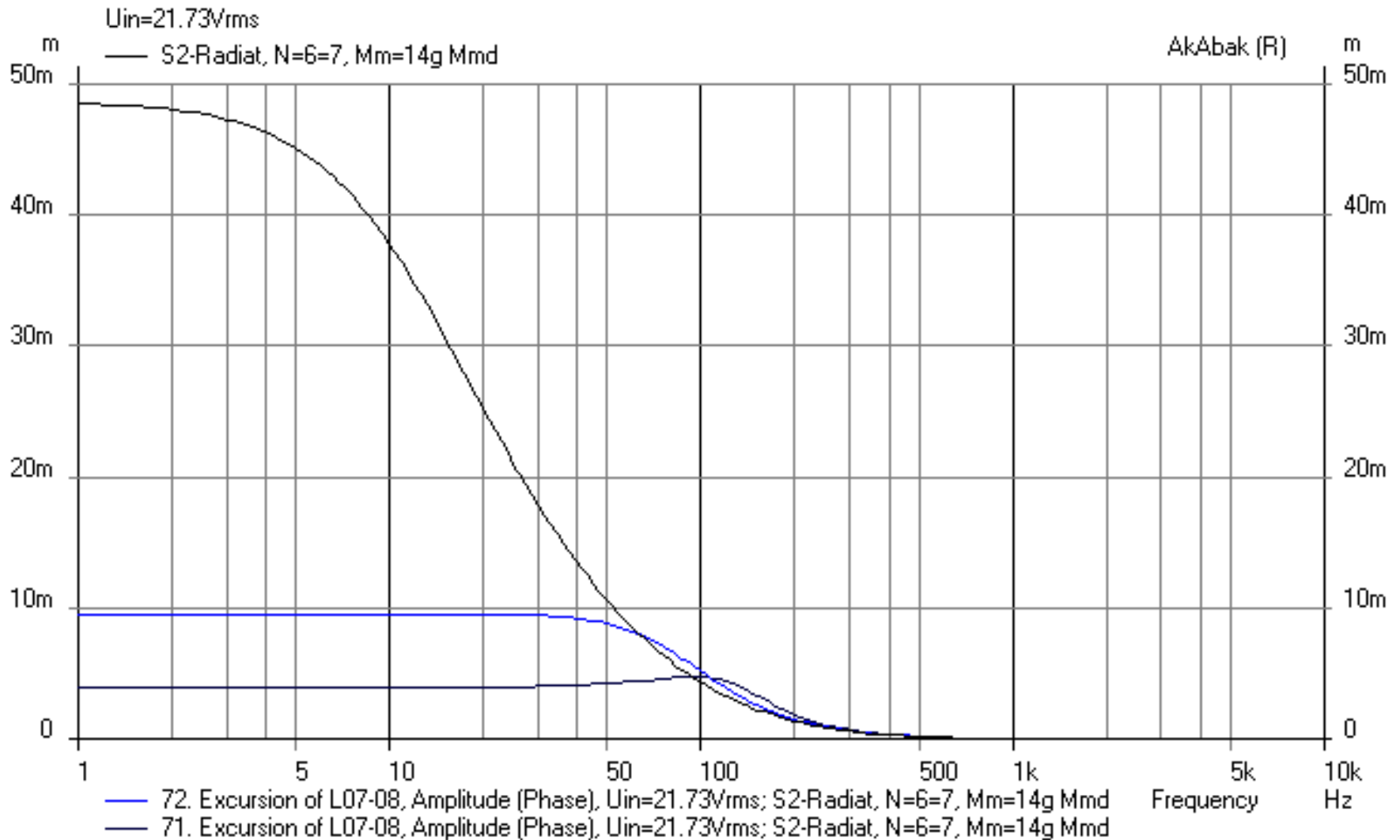

Vplyv objemu skrinky na akustický tlak (piestová membrána, $P_E=1\text{W}$, $Q_{TC}=Q_{TS}; 0.707; 1.1$)

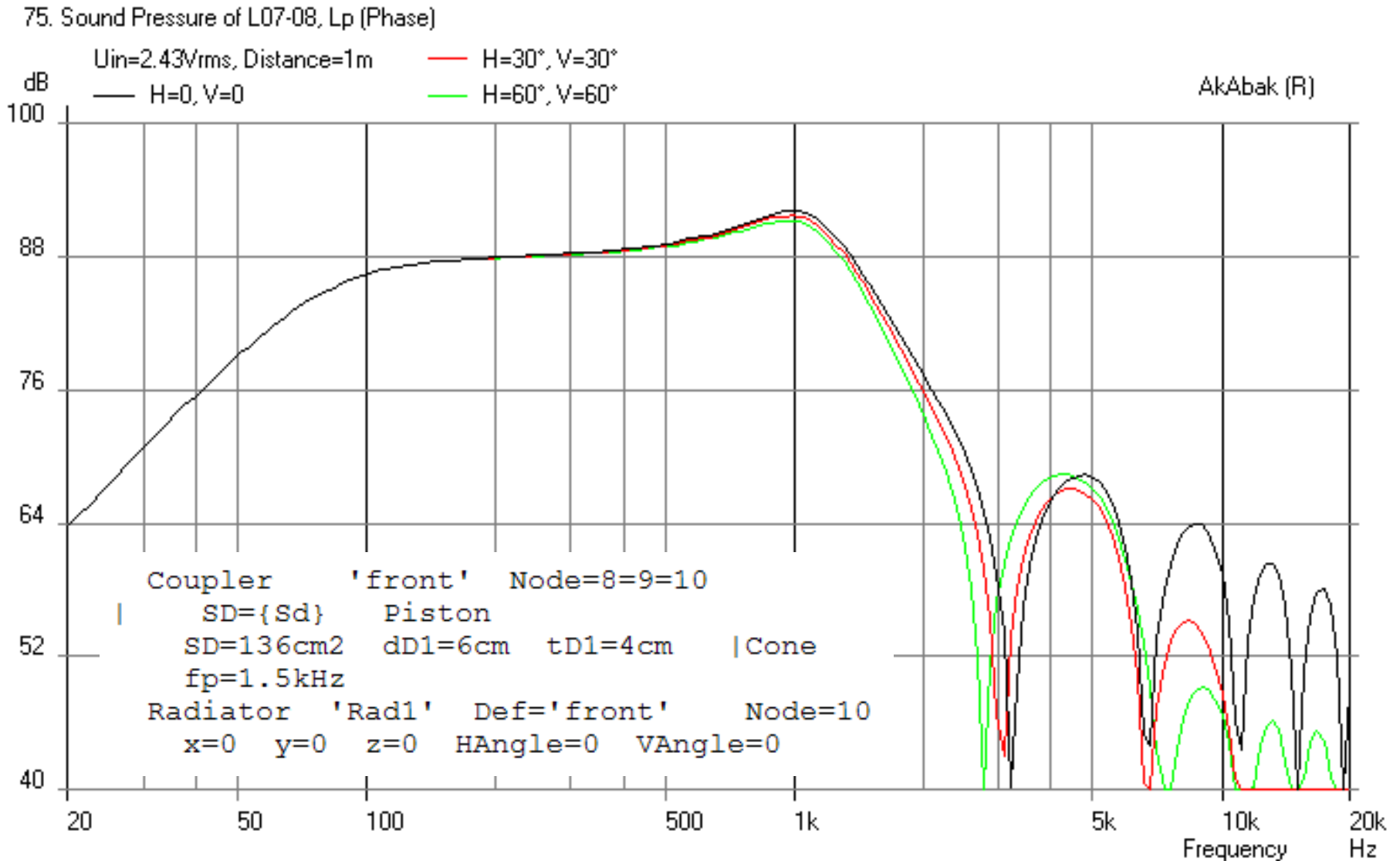
Vplyv objemu skrinky na výchylku membrány (piestová membrána, $P_E=80W$, $Q_{TC}=Q_{TS}$; 0.707; 1.1)

73. Excursion of L07-08, Amplitude (Phase)

Akustický tlak

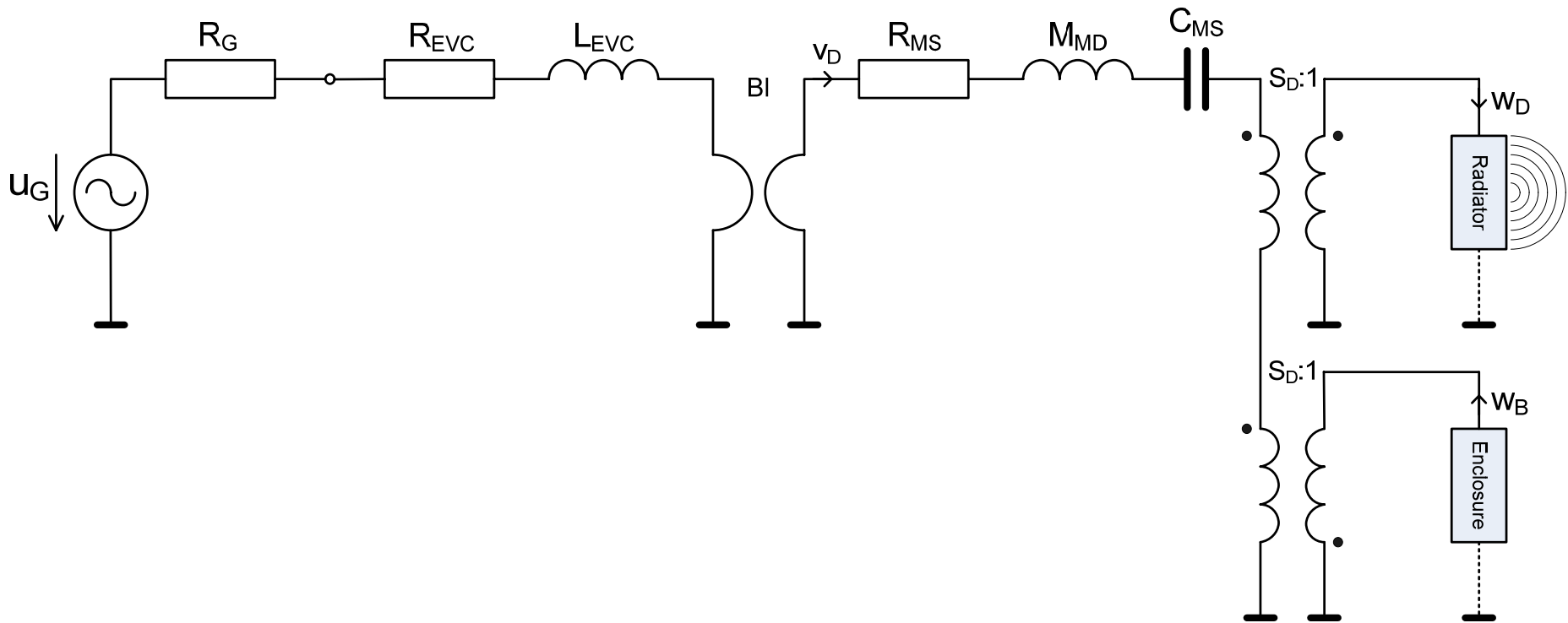
(kónická membrána, $P_E=1\text{W}$, $Q_{TC}=0.707$, $\alpha=3.9$, $V_{AB}=8.2\text{lit.}$, $f_{-3\text{dB}}=82\text{Hz}$)

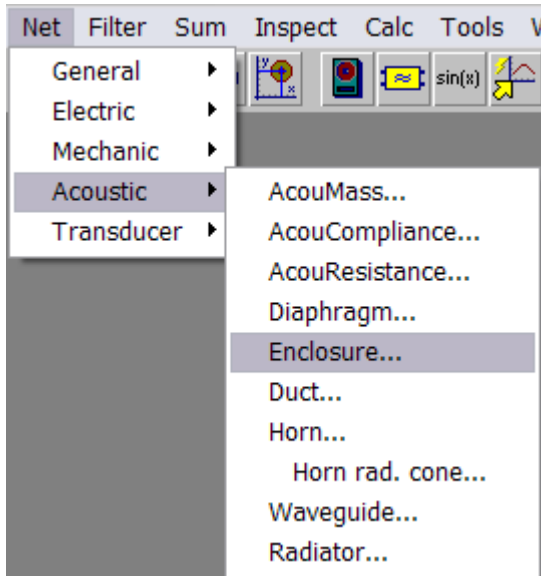
Reproduktor v zatvorenej ozvučnici

Kombinovaná náhradná schéma s prvkami „Radiator“ a „Enclosure“

• ....

Makromodel „Enclosure“

Enclosure

Copy and close

Element identification
E1

Node
s
20

Eff. volume of enclosure
 V_b
8.3L
m3,...,in3,L

Enclosure quality factor/fb
 Q_b/f_o

Rectangular ...or.... Non rectangular

Depth or length of enclosure if rectangular
 L_b
m,...,in

Effective cross section area of enclosure
 S_b
136cm2
m2,...,in2

Vented enclosure **Enclosure form** Long Deep **Position of vent radiation center...**

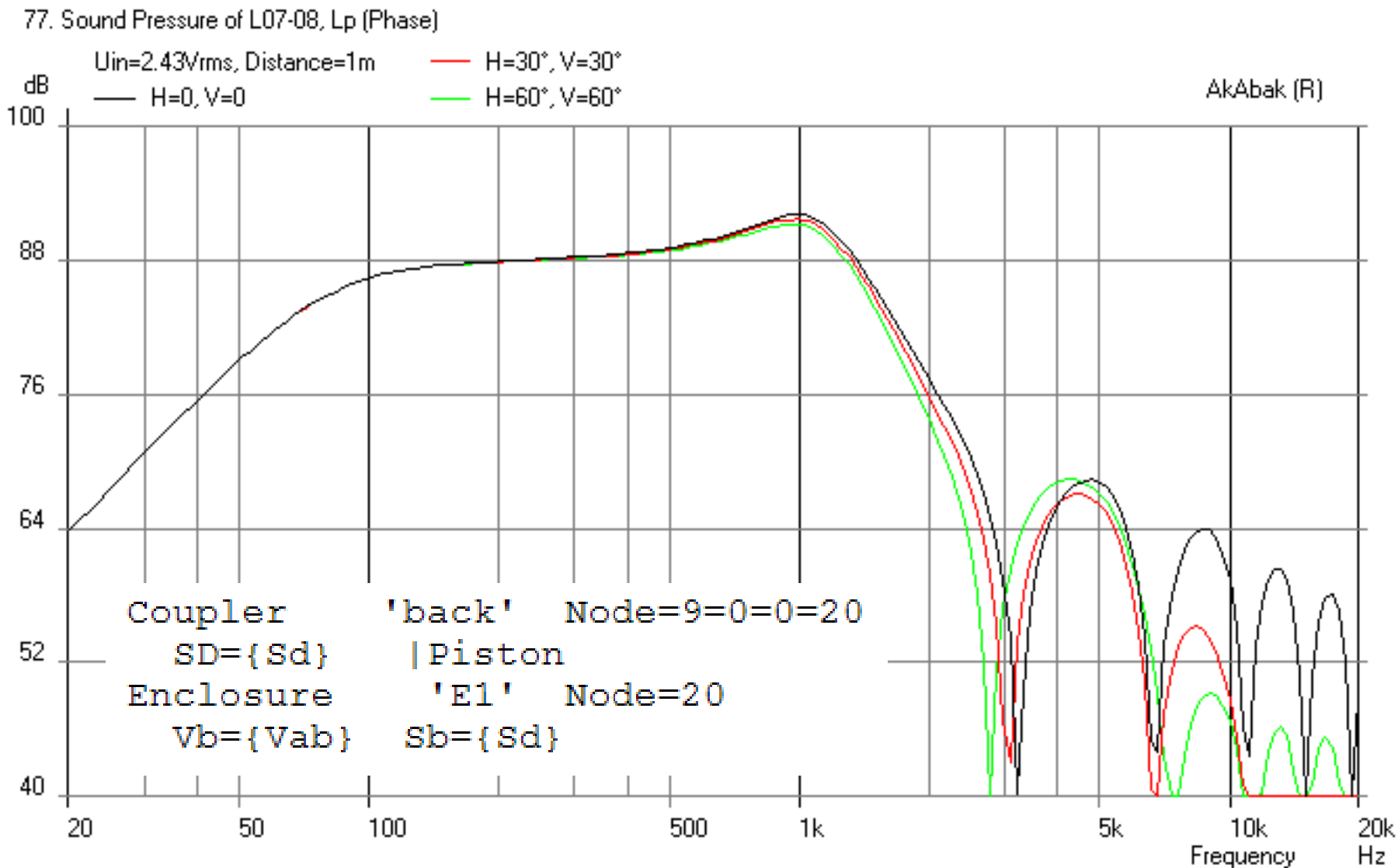
Helmholtz resonance
 f_b ...
..Hz..

Vent cross section
 d_D ...
m,...,in

Vent quality factor/fb
 Q_D/f_o

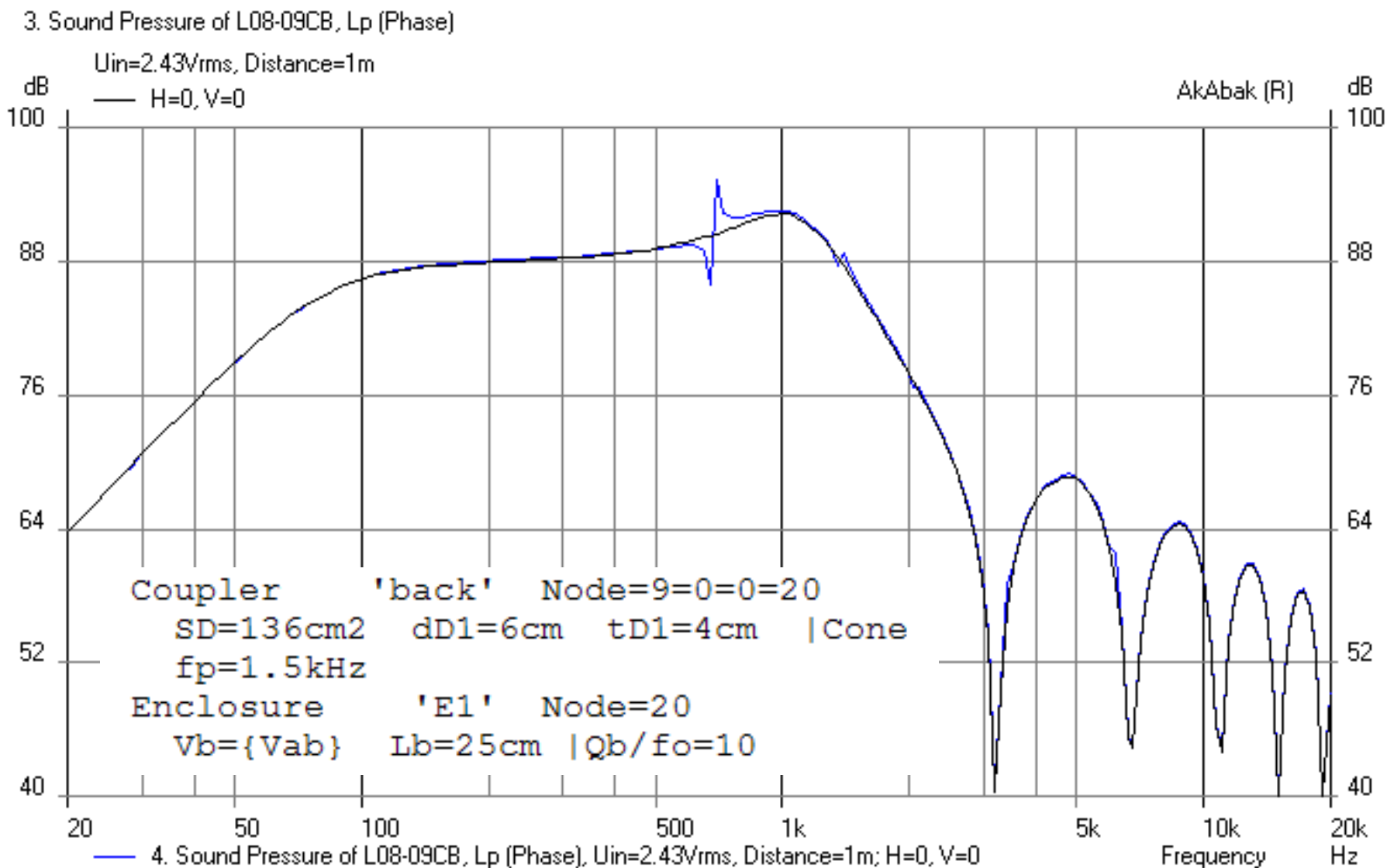
Control of visc., thermal exch.
 V_{isc}
1
Default: Visc=1
Off: Visc=0

Akustický tlak – „Enclosure“ na zadnej strane membrány (kónická membrána, $P_E=1\text{W}$, $Q_{TC}=0.707$, $\alpha=3.9$, $V_{AB}=8.2\text{lit.}$, $f_{-3\text{dB}}=82\text{Hz}$)

Akustický tlak – „Enclosure“ na zadnej strane membrány

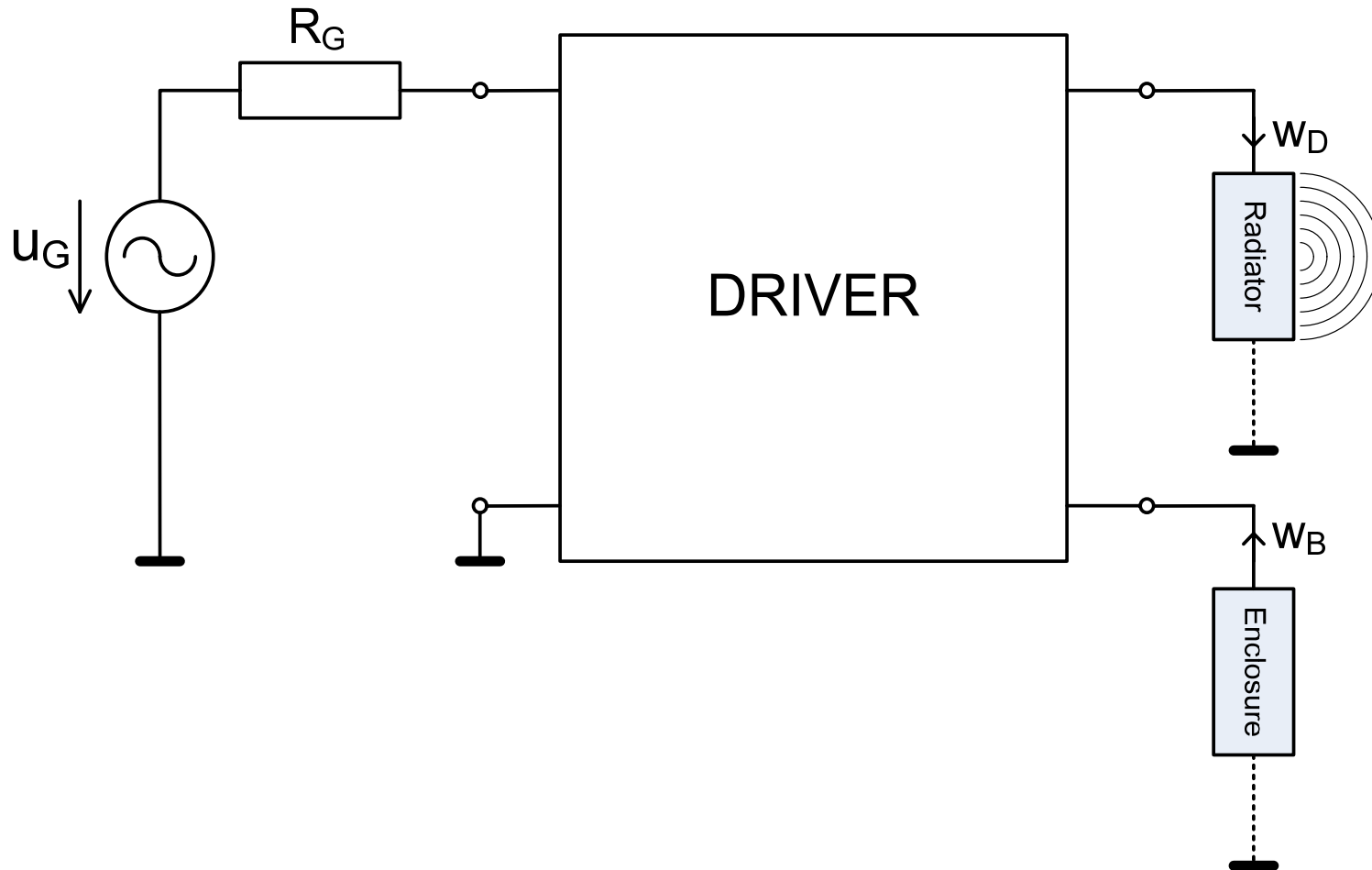
(kónická membrána, $P_E=1\text{W}$, $Q_{TC}=0.707$, $\alpha=3.9$, $V_{AB}=8.2\text{lit.}$, $f_{-3\text{dB}}=82\text{Hz}$)

Reproduktor v zatvorenej ozvučnici

Kombinovaná náhradná schéma s prvkami „Driver“, „Radiator“ a „Enclosure“

• ...

Skript

```
| Seas Prestige ER18RNX  
| Revc=5.9Ohms; Levc=0.67mH; Bl=7.2N/A; Mmd=14g; Mmrd=0.92g;  
| Rms=2.2Ns/m; Cms=1.3mm/N; Sd=136cm2  
| Fs=37Hz; Qts=0.32; Qms=1.58; Qes=0.39; Vas=32lit.  
| ymax=6mm; sens=88.5dB; Pe(lt)=80W
```

```
Def_Const
```

```
{roh=1.18; c0=344; Sd=0.0136;  
Vas=0.032; Qts=0.32; Qtc=0.707; alfa=sqr(Qtc/Qts)-1;  
Vab=Vas/alfa;  
}
```

```
Def_Driver 'DRV1'
```

```
SD=136cm2 dD1=6cm tD1=4cm |Cone  
fp=1.5kHz  
fs=37Hz Vas=32L Qms=1.58 Qes=0.39  
Re=5.9ohm fre=2.0kHz ExpoRe=1 Le=0.67mH ExpoLe=0.5
```

```
System 'S4-Driver'
```

```
Resistor 'Rg' Node=1=2 R=10mohm  
Driver 'D1' Def='DRV1' Node=2=0=10=20  
Radiator 'Rad1' Def='D1' Node=10  
x=0 y=0 z=0 HAngle=0 VAngle=0  
Enclosure 'E1' Node=20  
Vb={Vab} Sb={Sd} |Lb=25cm
```

Def_Driver

Identification
BU1

Resonance frequency	Electrical quality	Mechanical quality	Voice coil -resistance	-Inductance	Equ. vol. to compliance
fs...	Qes...	Qms...	Re...	Le...	Vas...
37Hz	0.39	1.58	5.9ohm		
...Hz...			...ohm...		
			fre=2.		

Diaphragm dimension
SD... 136cm2
m2...,in2

Cone
Inner diaph. dD1=6cm
Cone depth tD1=4cm
Mass-reduction fp=1.5kHz

Environment
Meas_Dipole

Mms = 14.962g
Vas = 32L
Cms = 1.237e-3m/N

TS parametre fs, Qes, Qms a Vas majú alternatívu – EM parametre, ktoré možno zvoliť kliknutím pravým tlačidlom myšky

Driver Network Element

Element identification
D1

Reference to definitions for obtaining parameters (Def=)

DRV1	IDef_Driver
DRV1	IDef_Driver

Nodes

Electric side	Acoustic side
s	u
0	0
t	v
0	0

Def_TwoCoilsDriver

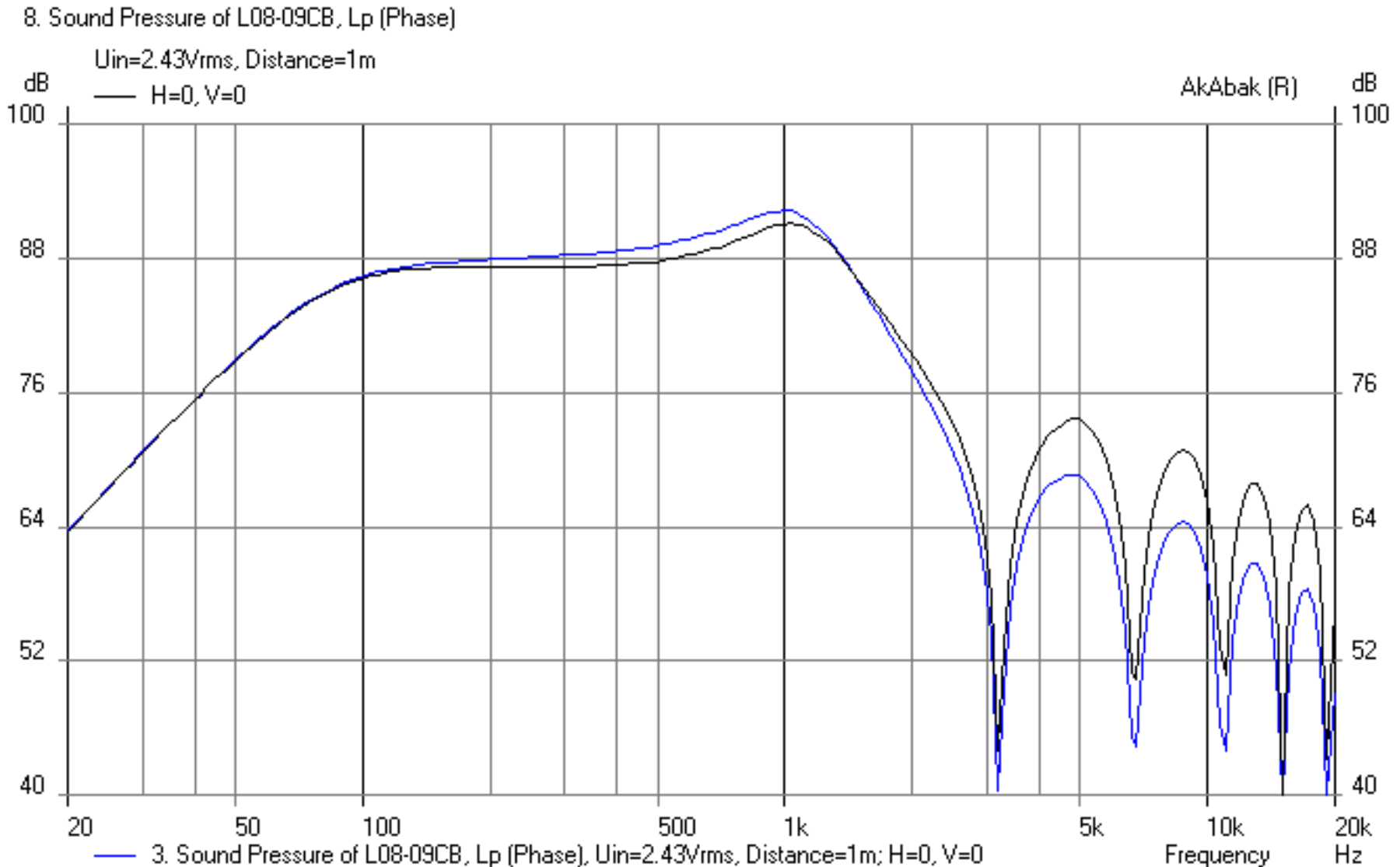
0

0

Akustický tlak – Driver, Radiator, Eclosure

(kónická membrána, $P_E=1\text{W}$, $Q_{TC}=0.707$, $\alpha=3.9$, $V_{AB}=8.2\text{lit.}$, $f_{-3\text{dB}}=82\text{Hz}$)

akustický tlak s „diskrétnou“ náhradnou schémou

- rozdiel medzi hladinami akustického tlaku pri simulácii sústavy pomocou „diskrétnej“ náhradnej schémy a makromodela „Driver“ je v rozdiel medzi vypočítanými a skutočnými TS parametrami reproduktora
- v prípade „diskrétnej“ náhradnej schémy sú použité prvky s hodnotami, prevzatými z katalógového listu
- v prípade náhradnej schémy s makromodelom „Driver“ sú použité TS parametre, prevzaté tiež z katalógového listu – z týchto parametrov sú v programe vypočítané hodnoty EM prvkov, ktoré sú už trochu odlišné od hodnôt uvedených v katalógovom liste (pozri dialógové okno Def_Driver)

